

Hälso- och sjukvårdsnämndens riktlinje för bidrag till föreningar

Organisationsbidrag HSN 1168–2022

Innehåll

1. Inledning	3
2. Syfte	4
3. Förutsättningar för bidrag	4
3.1 Generella krav	4
3.2 Specifika krav för bidrag till paraplyorganisation	5
3.3 Specifika krav för bidrag till föreningar	5
4. Vilka kan ansöka?	5
4.1 Bidrag till paraplyorganisation	5
4.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar	6
5. Villkor för de olika bidragen	6
5.1 Bidrag till paraplyorganisation	6
5.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar	6
Ansökan och krav på dokumentation	7
Återbetalningskrav	7
6. Uppföljning	7
6.1 Bidrag till paraplyorganisation	7
6.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar	7
7. Fördelning av medel	8
7.1 Bidrag till paraplyorganisation	8
7.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar	8
Fördelning av medlemsbidraget	8

1. Inledning

Föreningslivet i Västerbotten spelar en betydande roll för länets utveckling. Region Västerbotten och länets aktörer har stora möjligheter att tillsammans arbeta för utveckling och för att möta länsbornas behov och förväntningar. Samverkan är ett av organisationens viktigaste verktyg för att påverka, förändra och agera.

Genom att stödja föreningar och ideella initiativ bidrar regionen till att ideella organisationer självständigt och med kontinuitet kan arbeta för att aktivera och stödja medlemmar att påverka sin livssituation, öka sin livskvalitet, delta i samhällsutvecklingen och därmed bidra till att stärka och utveckla demokratin. Detta är särskilt angeläget för unga människors möjligheter att utvecklas till självständiga, kritiskt tänkande och kreativa individer, i enlighet med Barnkonventionen.

Verksamhet som bedrivs inom ideella organisationer kompletterar men kan också vara ett alternativ till regionens verksamhet. Fler målgrupper nås och såväl form som innehåll i aktiviteter och resultat diversifieras. Allt detta ska bidra till att regionen som samhällsaktör bättre kan nå sina mål.

Ideella organisationer kan söka stöd för olika ändamål (organisationsbidrag eller aktivitetsbidrag/projektmedel) från tre förvaltningar inom regionen; regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden.

Denna riktlinje innehåller riktlinjer som gäller för verksamhetsstöd inom hälso- och sjukvårdsnämnden och som utgår från regionfullmäktiges beslut om övergripande regler för stimulansmedel till ideella organisationer (Fastställt av regionfullmäktige 2020-11-24, § 139). Stimulansmedel från hälso- och sjukvårdsnämnden utdelas enligt RF definition av Organisationsbidrag och är ett generellt bidrag till en ideell organisation där bidraget inte avgränsas till särskilda verksamheter inom organisationen utan kan användas till administration med mera.

2. Syfte

Syftet med bidraget är att stödja verksamheter som arbetar för att stärka arbetet med mänskliga rättigheter och social hållbarhet genom samverkan. Stödet ska ge föreningar och organisationer i det civila samhället förutsättningar att planera, bedriva och utveckla sin verksamhet med långsiktighet och regional relevans som utgångspunkt. Verksamhetsbidrag och organisationsbidrag är ett generellt bidrag till en ideell organisation där bidraget inte avgränsas till särskilda aktiviteter inom organisationen utan avser användas till administration och organisation av föreningens arbete och löpande kostnader för att driva föreningen och dess verksamhet. Riktlinjen är upprättad för att säkerställa en likvärdig bedömning av ansökningar och beskriva principer för fördelning av medel.

3. Förutsättningar för bidrag

3.1 Generella krav

Ekonomiskstöd kan ges till föreningar och organisationer som uppfyller kraven enligt Regionfullmäktiges beslut om övergripande regler för stimulansmedel till ideella organisationer (Fastställt av regionfullmäktige 2020-11-24, § 139) vilka bland annat innebär att de

- Bedriver verksamhet för boende i Västerbottens län på länsnivå
- Stödjer demokratiska värderingar
- Är en demokratiskt uppbyggd organisation

Organisationer som får medel från regionen ska sakna vinstsyfte i sin verksamhet respektera demokratiska idéer, inklusive principerna om jämställdhet och förbud mot diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Organisationerna ska vara demokratiskt uppbyggda. Med det menas att medlemmarna ska ha ett reellt inflytande över verksamheten. Det ska vara en öppen sammanslutning där medlemskap är frivilligt.

Bidrag ges inte till en organisation som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation, försatt i konkurs eller kan antas vara på obestånd. Bidrag ges inte heller till en organisation vars aktivitet är vilande.

Medel från regionen är avsedda att enbart användas till den mottagande organisationens egen verksamhet och föreningen kan inte i sin tur fördela medel vidare till lokalorganisation eller annan aktör.

3.2 Specifika krav för bidrag till paraplyorganisation

Verksamhetsstöd kan ges till paraplyorganisation som:

- bygger på demokratiska utgångspunkter enligt FN:s konventioner om de mänskliga rättigheterna och FN:s allmänna förklaring
- arbetar metodiskt med att inkludera jämställdhet och jämlika förutsättningar i sin verksamhet och motverkar diskriminering
- driver frågor/samverkar med regionen om frågor som är angelägna ur det civila samhällets perspektiv
- omfattar invånare i regionens län inom ett större geografiskt område än vad den kommunala nivån erbjuder eller arbetar med en fråga som har regional relevans
- är en sammanslutning av länstäckande organisationer

3.3 Specifika krav för bidrag till föreningar

Verksamhetsstöd kan ges till enskilda ideella föreningar som:

- har sin huvudsakliga verksamhet förlagd i regionens geografiska område
- är politiskt obundna
- är en öppen sammanslutning i vilken medlemskapet är frivilligt
- är en registrerad ideell förening utan vinstintresse
- har antagna stadgar, en utsedd styrelse och revisor
- har ett system för uppföljning och återrapportering
- har erhållit statsbidrag under minst två år
- bedriver en verksamhet som stämmer överens med demokratiska värderingar och FN:s konventioner om de mänskliga rättigheterna

4. Vilka kan ansöka?

4.1 Bidrag till paraplyorganisation

Bidrag kan sökas av ideell organisation som representerar eller företräder grupperna nedan, och är en paraplyorganisation för flera föreningar och har i huvudsaklig uppgift att stärka arbetet med mänskliga rättigheter och social hållbarhet för dessa:

- personer med funktionsnedsättning
- patienter
- eller anhöriga till dessa

En paraplyorganisation ska bestå av minst 2 tredjedelar av Västerbottens länstäckande patient- och funktionshinderorganisationer, samt arbeta regionalt.

4.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar

Bidrag kan sökas av enskilda ideella föreningar som representerar eller företräder målgrupperna:

- personer med funktionsnedsättning
- patienter
- eller anhöriga till dessa

5. Villkor för de olika bidragen

5.1 Bidrag till paraplyorganisation

Ansökan från paraplyorganisationen om bidrag görs vart tredje år. Det ekonomiska bidraget för arbete med mänskliga rättigheter är ett långsiktigt stöd till en verksamhet under en längre period. Ansökan ska på ett tydligt sätt redogöra för verksamhetens syfte och vilka aktiviteter organisationen planerar att arbeta med under treårsperioden. Planen ska visa på långsiktighet och regional relevans. I samband med beslut om bidrag upprättas en överenskommelse mellan regionen och bidragsmottagaren.

Överenskommelsen utgår från hur verksamheten planerar att arbeta med mänskliga rättigheter och social hållbarhet för treårsperioden, utifrån ett eller flera av följande områden:

- intressepolitiskt arbete
- kunskapshöjning
- utvecklingsfrågor
- samverkan

Stödet delas ut årligen under de tre åren under förutsättning att regionen godkänner stödmottagarens årliga avrapporteringar enligt överenskommelsen. Om medel inte har använts inom ramen för överenskommelsen, eller om mottagaren har lämnat oriktiga uppgifter i samband med ansökan eller uppföljning, kan regionen kräva tillbaka utbetalade medel.

5.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar

Föreningar söker bidrag för ett år i taget. Bidraget består av tre delar:

- En del (*grundbidrag*) som fördelas till samtliga bidragsberättigade föreningar
- En del (*medlemsbidrag*) som fördelas till samtliga bidragsberättigade föreningar enligt en trappstegsmodell
- En del (*samverkansbidrag*) som fördelas till samtliga bidragsberättigade föreningar och där bidragsdelen för de som är anslutna till paraplyorganisationen utbetalas direkt till paraplyorganisationen

Ansökan och krav på dokumentation

Ansökningsperioden är december månad varje år inför kommande verksamhetsår. Varje förening ansvarar för riktigheten i uppgifter och handlingar som ligger till grund för ansökan om organisationsstöd. Uppgifterna ska kunna kontrolleras och bestyrkas vid revision av regionen.

Till ansökan om föreningsstöd ska föreningar bifoga:

- ifylld ansökningshandling med aktuella kontaktuppgifter, kontonummer för utbetalning samt organisationsnummer
- skriftlig redogörelse för hur föreningen under året samverkat med regionen i frågor som bidrar till att uppfylla regionens mål. (Högst en A4 sida)

Första gången en förening ansöker ska dessutom följande handlingar bifogas

- registreringsbevis från Skatteverket med organisationsnummer
- organisationens stadgar (bifogas vid första ansökningstillfället, vid stadgeändringar samt på begäran)

Vid förfrågan ska förening lämna följande uppgifter

- verksamhetsberättelse
- årsredovisning som ska innehålla resultaträkning och balansräkning
- revisionsberättelse med uttalande om ansvarsfrihet för styrelsen

Återbetalningskrav

Mottagaren av bidrag är återbetalningsskyldig om:

- mottagaren inte har använt bidraget i enlighet med villkoren och för det ändamål som är avsett
- mottagaren har lämnat uppgifter som inte stämmer eller på annat sätt förorsakat att felaktigt bidrag har betalats ut och att mottagaren borde ha insett detta
- mottagaren inte lämnar in den redovisning som anges i riktlinjerna.

6. Uppföljning

6.1 Bidrag till paraplyorganisation

Stödmottagaren är skyldig att på regionens förfrågan lämna de underlag som krävs för uppföljning och avrapportering. Årlig rapportering, slutrapportering och dialog med stödmottagaren sker utifrån överenskommelsen.

6.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar

Stödmottagaren är skyldig att i ansökan eller på regionens förfrågan lämna de underlag som krävs för granskning inför beslut, uppföljning och avrapportering. Uppföljningen av bidraget sker utifrån ovan angivna riktlinje.

7. Fördelning av medel

7.1 Bidrag till paraplyorganisation

Bidraget utgör runt 50 procent (beroende på hur många sökande som är anslutna till organisationen) av totalramen där 11 procent kommer från grundbidragsdelen och resterande från de föreningar som ansökt om samverkansbidrag och är anslutna till paraplyorganisationen. Bidraget fördelas årligen ut under en period av tre år i enlighet med överenskommelse mellan region Västerbotten och mottagaren, efter ansökan från organisationen.

7.2 Bidrag till enskilda ideella föreningar

- Grundbidrag som utgör 45 procent av totalramen varav 11 procent reserveras för bidrag till paraplyorganisation och resterande fördelas lika mellan föreningarna
- Medlemsbidrag som utgör 11 procent av totalramen fördelas enligt schablonmodell som beskrivs nedan
- Samverkansbidrag som utgör 44 procent av totalramen och fördelas lika mellan föreningarna. För de föreningar som är anslutna till paraplyorganisationen som har en överenskommelse med Region Västerbotten om bidrag betalas samverkansbidraget direkt ut till paraplyorganisationen.

Fördelning av medlemsbidraget

Medlemsbidraget fördelas efter totala antalet medlemmar utifrån en ökande skala där lägsta bidrag är 5000 kronor (upp till 300 medlemmar) och högsta är 45 000kr (över 2000 medlemmar)

Antal medlemmar	Belopp
1–300	5 000 kr
301–500	8 000 kr
501–1500	10 000 kr
1500–2000	20 000 kr
Mer än 2000	45 000 kr

Med medlem avses aktiv medlem som frivillig ingått medlemskap i föreningen och har erlagt medlemsavgift.